

Обмеження щодо одержання подарунків

У ст. 23 Закону «Про запобігання корупції» встановлено обмеження щодо одержання подарунків.

Визначення поняття «подарунок» та зміст обмеження

Цивільний кодекс України

дарунок – це рухомі речі, в тому числі гроші та цінні папери, нерухомі речі, майнові права, які передаються обдаровуваному безоплатно у власність (ст. 717-718)

Закон України «Про запобігання корупції»

подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/ одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової

Категорії подарунків

1) заборонені;

2) дозволені з певними обмеженнями;

3) дозволені

Категорично забороняється вимагати, просити, одержувати подарунки (незалежно від їх вартості) для себе або близьких осіб від юридичних та фізичних осіб (ч. 1 ст. 23 Закону):

у зв'язку зі здійсненням особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування

якщо особа, яка дарує (дарувальник), перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок (обдаровуваного)

Подарунки, дозволені з певними обмеженнями

Дозволено отримувати подарунки, які відповідають загальноновизнаним уявленням про гостинність (ч. 2 ст. 23 Закону), якщо:

вартість таких подарунків одноразово не перевищує 2 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, **встановлених на день прийняття подарунка**

сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує 4 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на **1 січня** року, в якому прийнято подарунки

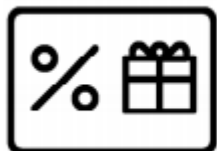
Розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб встановлюється у Законі України про Державний бюджет України на відповідний рік.

З 1 січня 2025 року прожитковий мінімум для працездатних осіб становить 3028 гривень.

Зазначені подарунки дозволено отримувати лише за таких умов:

- подарунки отримуються не у зв'язку зі здійсненням особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- особа, яка дарує, не перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок

Дозволено отримувати (ч. 2 ст. 23 Закону):

загальнодоступні знижки
на товари, послуги,
загальнодоступні виграші,
призи, премії, бонуси

будь-які подарунки від близьких
осіб незалежно від їхньої
вартості

Блиькими особами є (абз. 4 ч. 1 ст. 1 Закону): члени сім'ї; чоловік, дружина; батько, мати; вітчим, мачуха; син, дочка, пасинок, падчерка; рідний та двоюрідний брати, рідна та двоюрідна сестри; рідний брат та сестра дружини (чоловіка); племінник, племінниця; рідний дядько, рідна тітка; дід, баба, прадід, прабаба; внук, внучка, правнук, правнучка; зять, невістка; тесть, теща, свекор, свекруха; батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки); усиновлювач чи усиновлений; опікун чи піклувальник; особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта.

Важливо. Після отримання дозволеного подарунка особа зобов'язана не приймати рішень та не вчиняти дій на користь особи, від якої отримано такий подарунок.

Рішення, прийняте особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали протягом останніх трьох років подарунок, вважається таким, що прийняте в умовах конфлікту інтересів. Такі рішення підлягають скасуванню (на такі рішення поширюються вимоги ст. 67 Закону).

Порушення встановлених у ст. 23 Закону обмежень щодо одержання подарунків тягне за собою адміністративну відповідальність згідно зі ст. 172⁵ КУпАП.

Окремим видом подарунків є подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям. Такі подарунки є державною, комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1195 затверджено Порядок передачі дарунків, одержаних як подарунки державі, Автономній

Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним установам чи організаціям.

Процедура передачі таких подарунків передбачає:

- складення акта приймання-передачі подарунка від особи, яка прийняла подарунок, до матеріально відповідальної особи органу, установи, організації;
- оцінку вартості дарунка відповідною комісією в органі, установі, організації, членом якої в обов'язковому порядку має бути фахівець з оцінки майна;
- відображення операцій, пов'язаних з передачею дарунка установі в бухгалтерському обліку.